

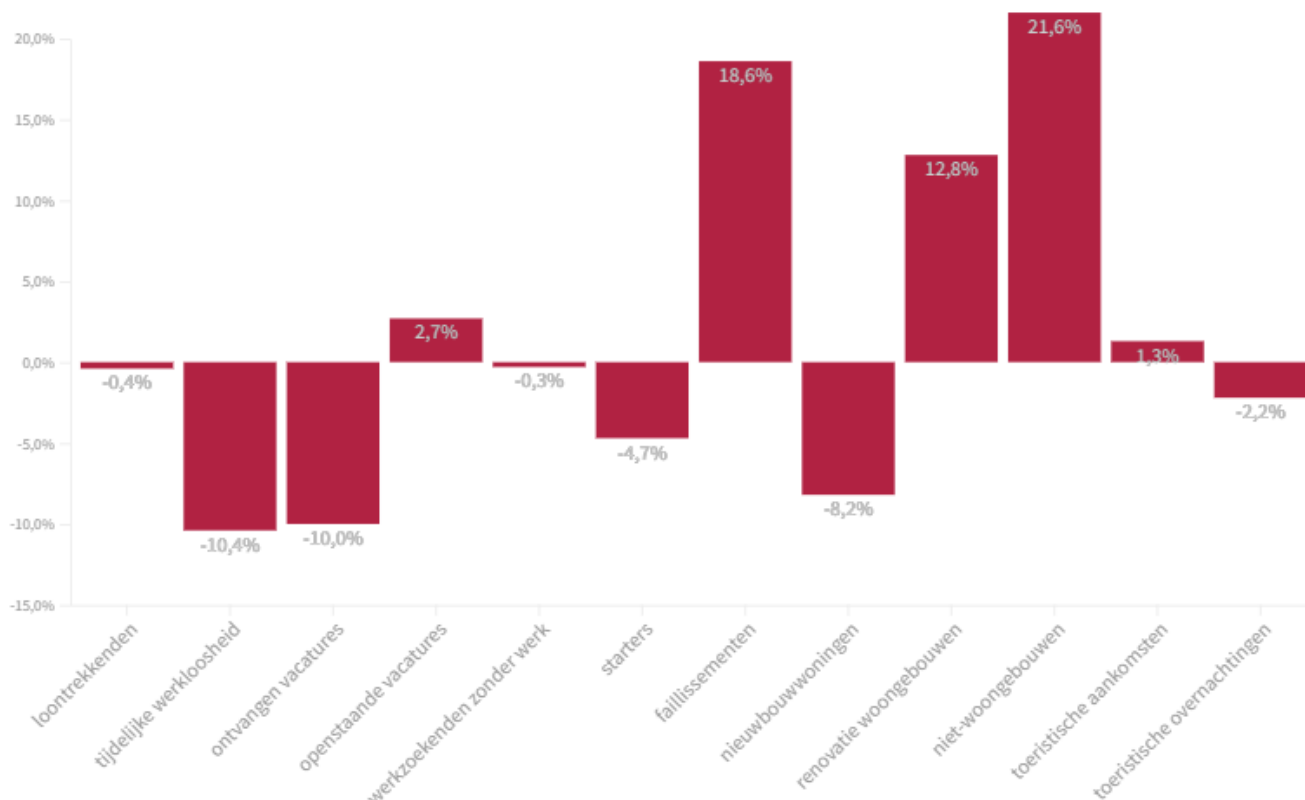
Limburgradar

Editie januari 2025 (resultaten 3e kwartaal 2024)

Officiële kwartaalcijfers van de Limburgse economie

Wisselvallige zomer van 2024 voor de Limburgse en Vlaamse economie

Resultaten 3e kwartaal 2024 t.o.v. 3e kwartaal 2023

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel, Verwerking: POM Limburg • Geen cijfers beschikbaar voor omzet, uitvoer en investeringen voor het 3e kwartaal van 2024

Synthese

Goede en minder goede economische resultaten wisselden elkaar af in de zomer van 2024. Daarmee werd de eerder matige eerste jaarhelft ook in de maanden juli, augustus en september doorgetrokken. In negatief opzicht viel vooral de sterke toename van het aantal faillissementen op, terwijl het aantal starters terugliep. Positief was dan weer de forse afname van de tijdelijke werkloosheid en de toename van de bouwvergunningen voor de bouw en renovatie van niet-woongebouwen. In totaal lieten afgelopen zomer 6 van de 12 indicatoren in Limburg een betere score optekenen in vergelijking met de zomer van 2023. In Vlaanderen waren er dat maar 3. Bovendien deed Limburg het op 7 van de 12 indicatoren beter dan Vlaanderen. *Wegens een technisch probleem bij dataleverancier Statbel zijn de statistieken over omzet, uitvoer en investeringen voor het derde kwartaal van 2024 vooralsnog niet beschikbaar.*

Tom Vandeput
Gedeputeerde voor Economie
Voorzitter POM Limburg

Al 4 jaar op rij betere evolutie van de werkloosheid in Limburg dan in Vlaanderen

Voor het eerst sinds begin 2023 is de werkloosheid in Limburg afgelopen zomer niet langer gestegen. Gemiddeld telde de VDAB in de maanden juli, augustus en september van vorig jaar 0,3% minder Limburgse werkzoekenden zonder werk dan in de zomer van 2023. In Vlaanderen was er daarentegen nog steeds sprake van een stijging (+3,0%). Al sinds medio 2020 evolueren de werkloosheidscijfers in Limburg beter dan in Vlaanderen. Ook de tijdelijke werkloosheid daalde (sterk) in Limburg (-10,4%), terwijl die in Vlaanderen nog licht toenam (+1,7%).

Schijnbare paradox bij de vacatures

Opvallend beeld bij de evolutie van de vacatures in Limburg. Terwijl het aantal ontvangen vacatures afgelopen zomer 10,0% lager lag dan een jaar voordien, nam het aantal openstaande vacatures toe met 2,7%. Normaal volgen deze 2 indicatoren min of meer dezelfde voortgang, zoals ook blijkt uit de Vlaamse cijfers (resp. -8,9% en -9,1%). Dat er in Limburg zo een groot verschil is, ligt aan het feit dat de arbeidsmarktkrapte hier harder toeslaat dan gemiddeld in Vlaanderen. De vergrijzing, die zich in Limburg sterk laat voelen, speelt zeker mee in die krapte en vormt een belangrijke handicap voor het Limburgse bedrijfsleven.

Sterke toename van Limburgse faillissementen duurt nu al meer dan een jaar

In de maanden juli, augustus en september van vorig jaar gingen in Limburg 172 ondernemingen op de fles. Dat zijn er 27 meer dan in de zomer van 2023, ofwel een toename van 18,6%. Al sinds medio 2023 ligt het aantal Limburgse faillissementen ieder kwartaal fors hoger dan in hetzelfde kwartaal een jaar voordien, met stijgingspercentages gaande van +12% tot zelfs +56%. Vlaanderen heeft al eerder een faillissementsgolf gekend en weet de schade nu enigszins te beperken (+8,2%). Tegelijkertijd daalde het aantal starters. Hier is de evolutie in Limburg (-4,7%) en Vlaanderen (-4,9%) wel gelijklopend.

Daling van de nieuwbouw maar stijging van de renovatie

In totaal werden in juli, augustus en september vorig jaar 1.511 bouwvergunningen afgeleverd voor de bouw van een nieuwe woning of voor de renovatie van een bestaande woning. In twee derde van de gevallen ging het om nieuwbouw.

En toch lijkt vooral de renovatie in opmars, want daar nam het aantal vergunningen toe met 12,8% in Limburg terwijl dat van de nieuwbouw afnam met 8,2%. De grootste winst werd echter opgetekend bij de bouwvergunningen voor niet-woongebouwen, waarvan er afgelopen zomer in Limburg ruim een vijfde (21,6%) meer werden uitgereikt dan in de zomer van 2023.

Kerncijfers

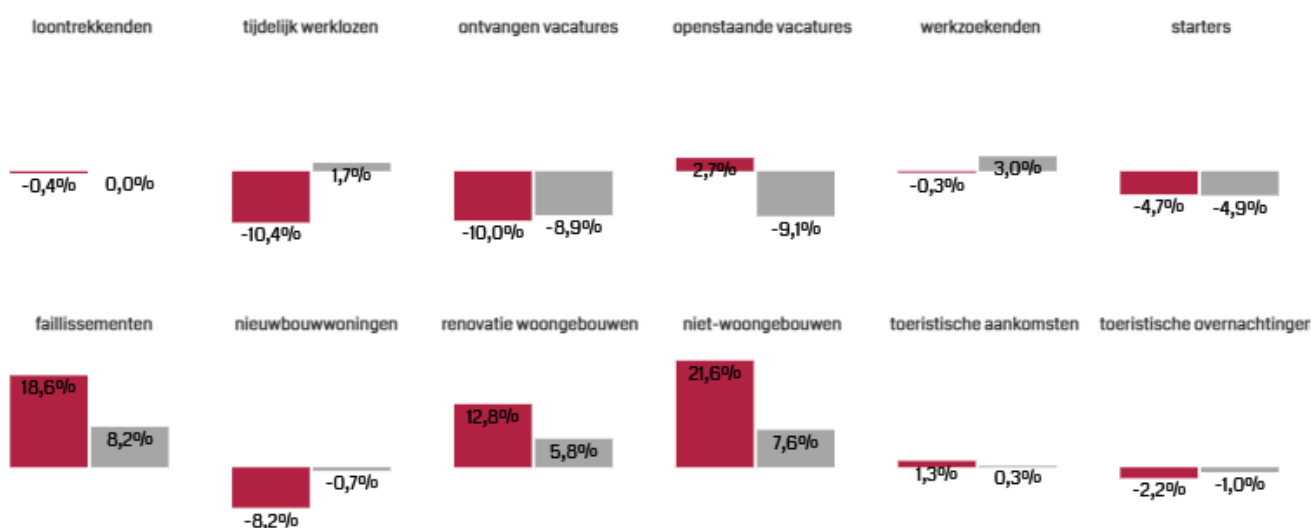
Resultaten 3e kwartaal 2024

Middelmatige zomer 2024 voor de Limburgse economie

Niet goed, maar ook niet slecht. Wat het weer betreft was dat voor velen afgelopen zomer de conclusie. Maar hetzelfde geldt voor de economische activiteit in die periode. Er waren zeker enkele positieve uitschieters. Zo daalde de tijdelijke werkloosheid in Limburg met meer dan 10% in vergelijking met de zomer van 2023. Voor het eerst in lange tijd nam ook de werkloosheid niet langer toe. En het aantal bouwvergunningen voor de renovatie van woningen en voor de bouw en renovatie van niet-woongebouwen groeide sterk. Maar het was zeker niet allemaal goed. Zo gingen in de zomer van 2024 18,6% meer Limburgse ondernemingen failliet dan een jaar voordien, terwijl het aantal starters afnam met 4,7%. Ook het aantal ontvangen vacatures liep sterk terug. Goede en slechte resultaten wisselden elkaar dus af. Zo lieten 6 van de 12 indicatoren een betere score optekenen dan het jaar ervoor en evenveel een slechtere. In Vlaanderen wisten slechts 3 indicatoren beter te scoren dan in de zomer van 2023. Op 7 van de 12 indicatoren was de evolutie in Limburg gunstiger dan in Vlaanderen.

Resultaten 3e kwartaal 2024 t.o.v. 3e kwartaal 2023

■ Limburg ■ Vlaanderen

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel, Verwerking: POM Limburg • Geen cijfers beschikbaar voor omzet, uitvoer en investeringen voor het 3e kwartaal van 2024

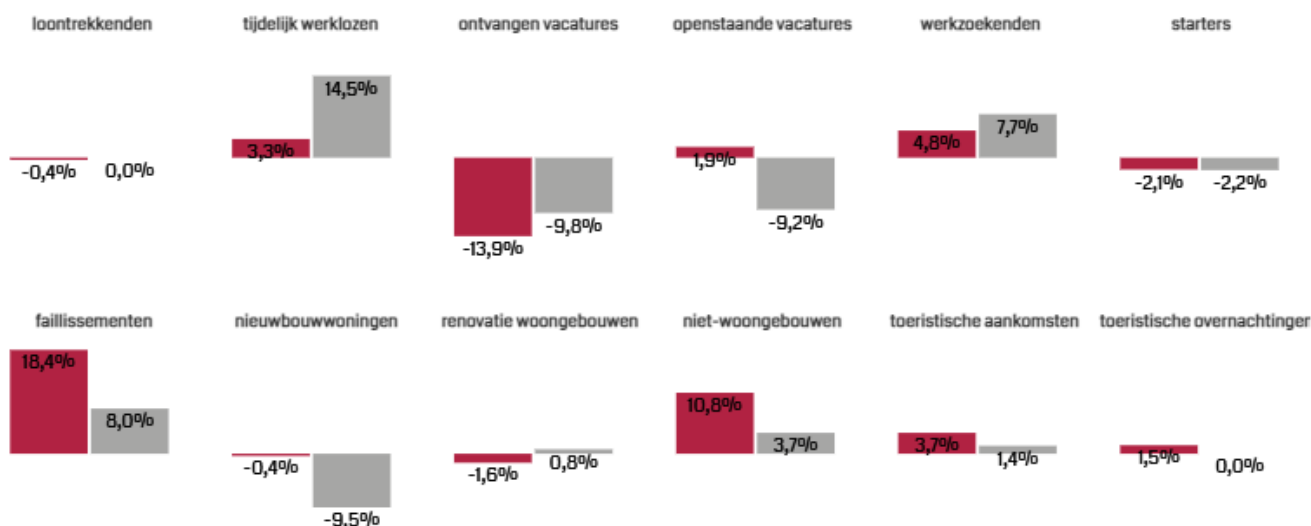
Resultaten 1e + 2e + 3e kwartaal 2024

Voorlopige jaarbalans 2024 (januari – september) oogt negatief, al doet Limburg het doorgaans net iets beter dan Vlaanderen

Dat 2024 geen economische hoogvlieger zal worden, kunnen we na de cijfers van het 3e kwartaal al concluderen. De economische resultaten van zowel Limburg als Vlaanderen in de periode van januari tot en met september van afgelopen jaar zijn eerder matig. In Limburg vielen er slechts bij 4 indicatoren betere scores op te tekenen dan in de eerste 9 maanden van 2023. Dat was het geval voor de toeristische aankomsten en overnachtingen, de bouwvergunningen voor niet-woongebouwen en de ontvangen vacatures. De meest opvallende ongunstige evolutie deed zich voor bij het aantal faillissementen (+18,4%) en bij de ontvangen vacatures (-13,9%). In totaal deed Limburg het op 8 van de 12 indicatoren beter dan Vlaanderen, wat toch enigszins bemoedigend is.

Resultaten 1e + 2e + 3e kwartaal 2024 t.o.v. 1e + 2e + 3e kwartaal 2023

■ Limburg ■ Vlaanderen

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel, Verwerking: POM Limburg • Geen cijfers beschikbaar voor omzet, uitvoer en investeringen voor het 3e kwartaal van 2024

Absolute aantallen en aandeel Limburg in Vlaanderen

	Limburg		Vlaanderen		%aandeel Limburg in Vlaanderen	
	3e kwartaal 2024	Vershil met 3e kwartaal 2023	3e kwartaal 2024	Vershil met 3e kwartaal 2023	3e kwartaal 2024	Vershil met 3e kwartaal 2023 (ppt)
Loontrekkenden	315.400	-1.279	2.483.000	+714	12,7	-0,1
Tijdelijk werklozen ¹	8.652	-1.006	57.574	+959	15,0	-2,0
Ontvangen vacatures	8.175	-909	65.915	-6.471	12,4	-0,1
Openstaande vacatures ¹	10.267	+268	57.743	-5.805	17,8	+2,0
Werkzoekenden zonder werk ¹	26.623	-89	212.302	+6.237	12,5	-0,4
Omzet (in € 1.000)	Niet beschikbaar					
Uitvoer (in € 1.000)	Niet beschikbaar					
Investerings (in € 1.000)	Niet beschikbaar					
Starters	2.131	-104	16.869	-861	12,6	0,0
Faillissementen	172	+27	1.288	+98	13,4	+1,2
Bouwvergunningen - Residentiële nieuwbouwwoningen	992	-89	8.010	-54	12,4	-1,0
Bouwvergunningen - Residentiële renovatie	519	+59	4.660	+254	11,1	+0,7
Bouwvergunningen - Niet-residentiële nieuwbouw en renovatie	197	+35	1.660	+117	11,9	+1,4
Toeristische aankomsten	520.342	+6.779	3.438.878	+9.102	15,1	+0,2
Toeristische overnachtingen	1.936.515	-43.612	10.391.041	-101.868	18,6	-0,2

¹ Jaargemiddelde

Bron : RSZ, RVA, VDAB, Statbel

Verwerking: POM Limburg

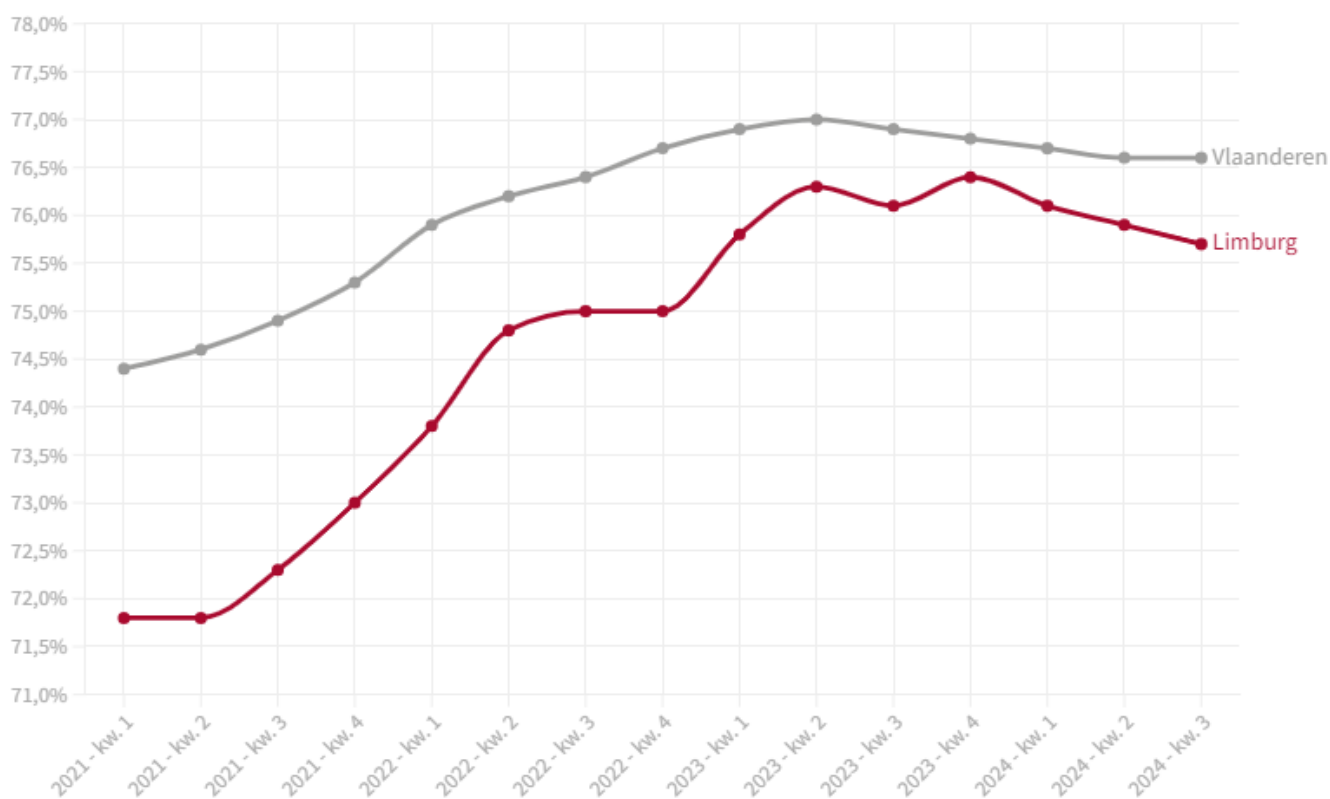

Werkzaamheidsgraad

Verschil tussen Limburg en Vlaanderen wordt weer groter

In het 3e kwartaal van vorig jaar waren 3 op 4 Limburgers (75,7%) tussen 20 en 64 jaar aan het werk in een loontrekkende job of als zelfstandige. Na een steile opmars bereikte de Limburgse werkzaamheidsgraad eind 2023 haar voorlopig hoogtepunt. In 2024 ging het kwartaal na kwartaal achteruit. Bovendien was het verlies groter dan in Vlaanderen waardoor ook de kloof met Vlaanderen, die eind 2023 nagenoeg was gedicht, weer wat groter is geworden. Op het einde van het 3e kwartaal haalt Vlaanderen een werkzaamheidsgraad van 76,6%, ofwel bijna een procentpunt hoger dan het Limburgse niveau. Eind 2023 was dat verschil slechts 0,4 procentpunten.

Evolutie werkzaamheidsgraad
(aandeel werkenden in bevolking 20-64 jaar)

Bron: Steunpunt Werk, Verwerking: POM Limburg

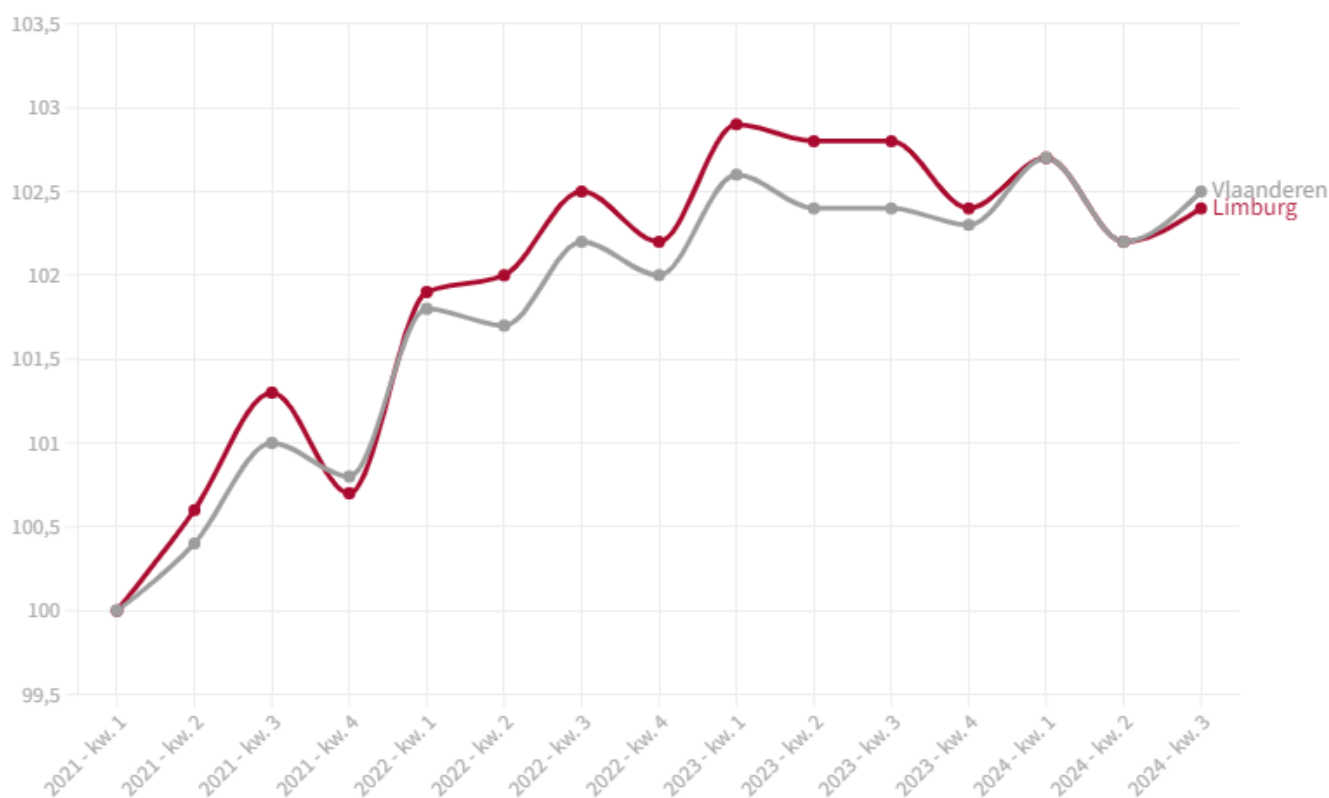

Loontrekkenden

Dalende vraag naar arbeidskrachten heeft weerslag op het aantal Limburgse loontrekkenden

Sinds begin 2024 daalt het aantal loontrekkenden in Limburg in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder. Ook in het 3e kwartaal is dat het geval, met 0,4% minder loontrekkenden dan in het 3e kwartaal van 2023. In Vlaanderen bleef hun aantal stabiel. Hoewel we niet mogen vergeten dat er in historisch opzicht nog steeds een groot aantal Limburgers een loontrekkende job hebben, baart het geleidelijke verlies toch ook enige zorgen. Die daling kan deels verklaard worden door het feit dat er gewoonweg minder jobs voorhanden zijn als gevolg van het dalend aantal ontvangen vacatures en het stijgend aantal faillissementen in 2024. De ongunstige evolutie van deze indicatoren was in Limburg meer uitgesproken dan in Vlaanderen, wat kan verklaren waarom het aantal loontrekkenden in Limburg achteruit gaat terwijl het in Vlaanderen stabiel blijft.

Evolutie loontrekkenden naar woonplaats (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: RSZ - Snelle Ramingen, Verwerking: POM Limburg

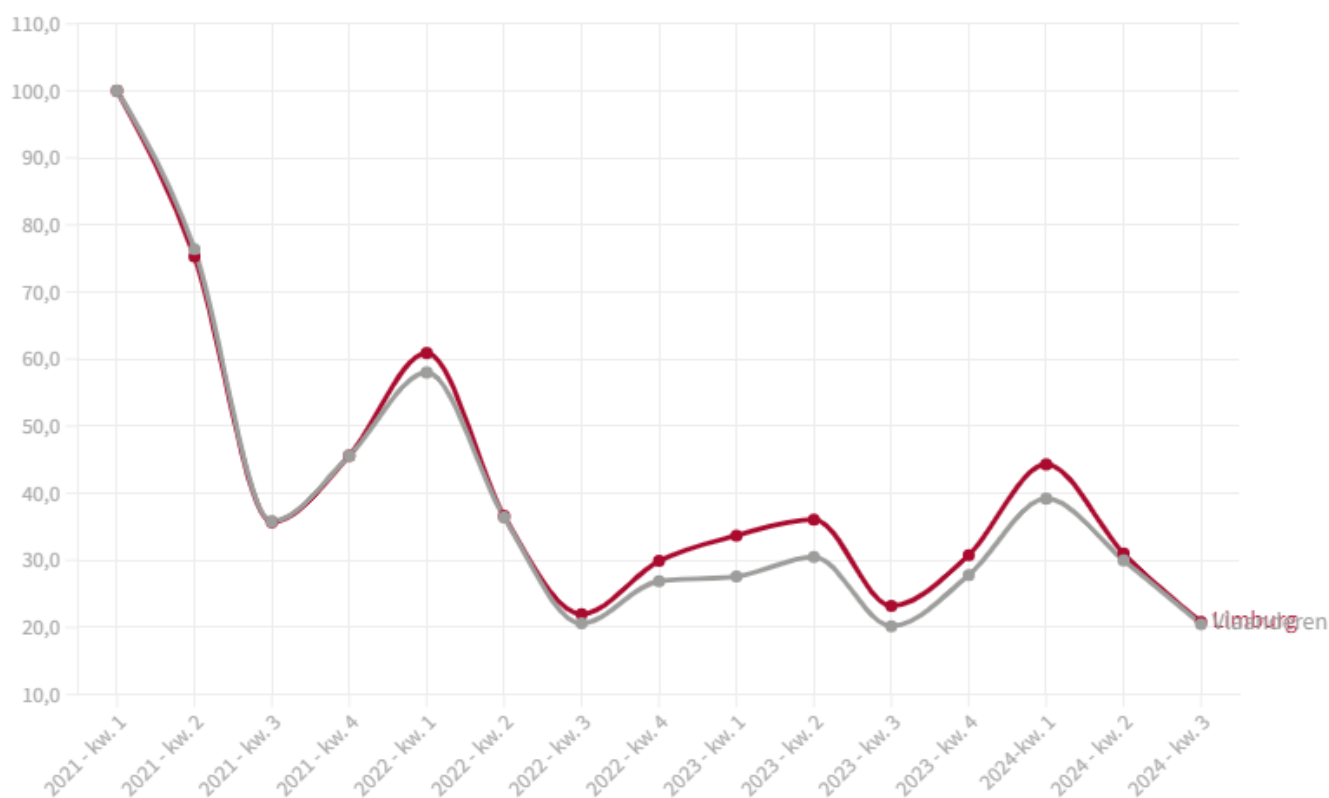

Tijdelijke werkloosheid

Tijdelijke werkloosheid in Limburg op laagste niveau sinds corona

Mede door de verlofperiode en het beperkte weerverlet ligt de tijdelijke werkloosheid in de zomermaanden traditioneel lager dan in de rest van het jaar. Limburg telde afgelopen zomer (juli, augustus, september) gemiddeld 8.652 tijdelijk werklozen. Dat zijn er ruim 10% minder dan in dezelfde maanden in 2023. Om een nog lager aantal te vinden moeten we al teruggaan tot voor de coronaperiode, nl. in het 3e kwartaal van 2019 toen Limburg gemiddeld 7.890 tijdelijk werklozen telde. In Vlaanderen daarentegen steeg de tijdelijke werkloosheid afgelopen zomer licht t.o.v. de zomer van 2023 (+1,7%). Limburg nam in het 3e kwartaal van 2024 een aandeel in van 15% in de Vlaamse tijdelijke werkloosheid, wat wel nog steeds hoger is dan haar globale aandeel in de gewone werkloosheid in Vlaanderen (12,5%).

Evolutie tijdelijk werklozen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: RVA, Verwerking: POM Limburg

Vacatures

Ontvangen vacatures

Daling van de ontvangen vacatures blijft aanhouden

Alweer een daling met 10% van het aantal ontvangen vacatures in Limburg in het 3e kwartaal van 2024. De forse afnames van de voorgaande kwartalen blijven dus aanhouden. Ook in Vlaanderen overigens (-8,9%). Over een langere termijn bekeken blijft het aantal ontvangen vacatures weliswaar op een hoog niveau, maar het verschil met het absolute recordjaar 2022 wordt wel steeds groter. Sinds het laatste kwartaal van 2022 dalen de ontvangen vacaturecijfers kwartaal na kwartaal met in Limburg dalingspercentages variërend van -8,7% tot -21,7%. In het 3e kwartaal van 2024 zit het aantal ontvangen vacatures in Limburg terug op het niveau van begin 2021. Vlaanderen zit 5% onder dat niveau.

Evolutie ontvangen vacatures
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

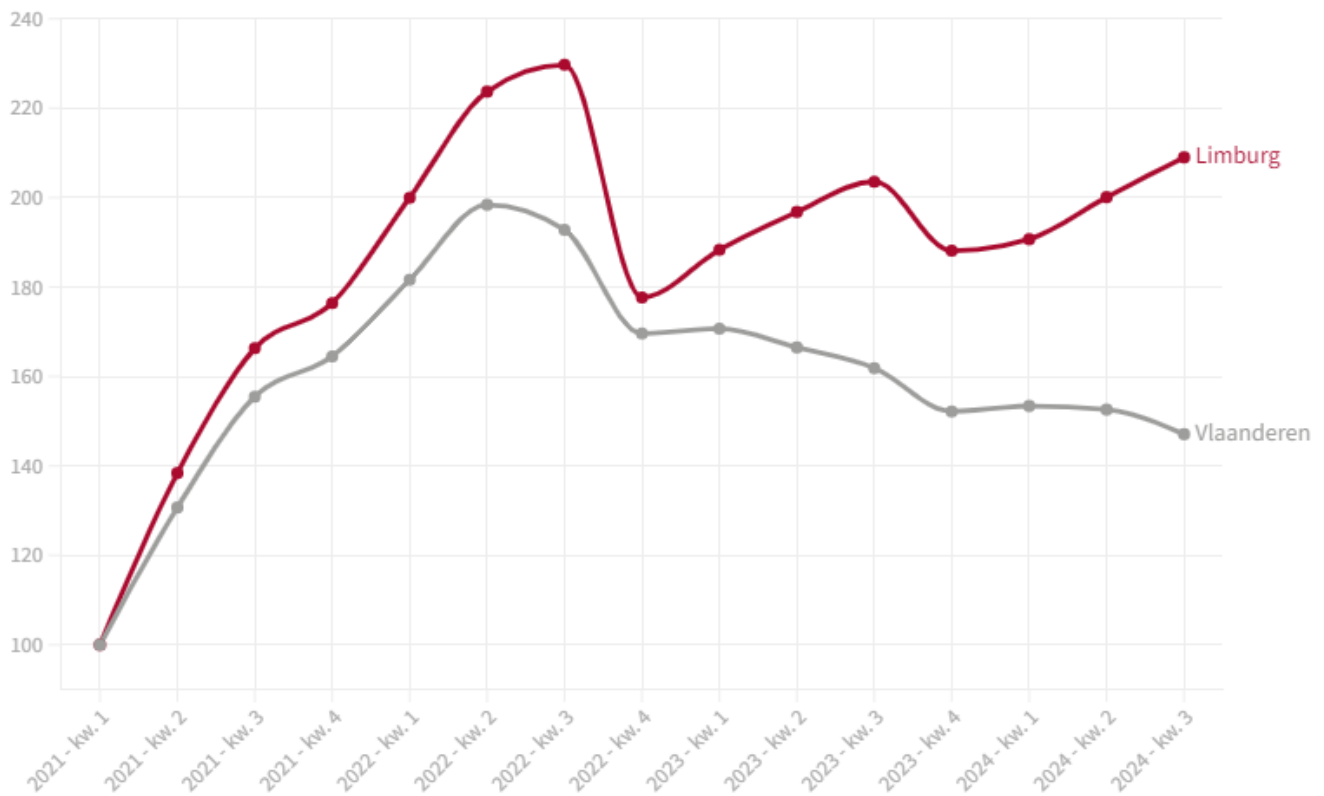
Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Openstaande vacatures

Openstaande vacatures blijven toenemen in Limburg en afnemen in Vlaanderen

Ondanks de sterke afnames van het aantal ontvangen vacatures, blijft het aantal openstaande vacatures in Limburg licht toenemen. In het 3e kwartaal van 2024 telde Limburg gemiddeld 2,7% meer openstaande vacatures dan in het 3e kwartaal van 2023. En ook in de voorgaande 3 kwartalen was er telkens sprake van een toename. De zoektocht naar geschikte medewerkers verloopt in Limburg blijkbaar heel wat stroever dan in de rest van Vlaanderen. In Vlaanderen is er immers al meerdere kwartalen op rij sprake van een forse daling van het aantal openstaande vacatures. Zo telde Vlaanderen afgelopen zomer gemiddeld 9,1% minder openstaande vacatures dan een jaar voordien.

Evolutie openstaande vacatures (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

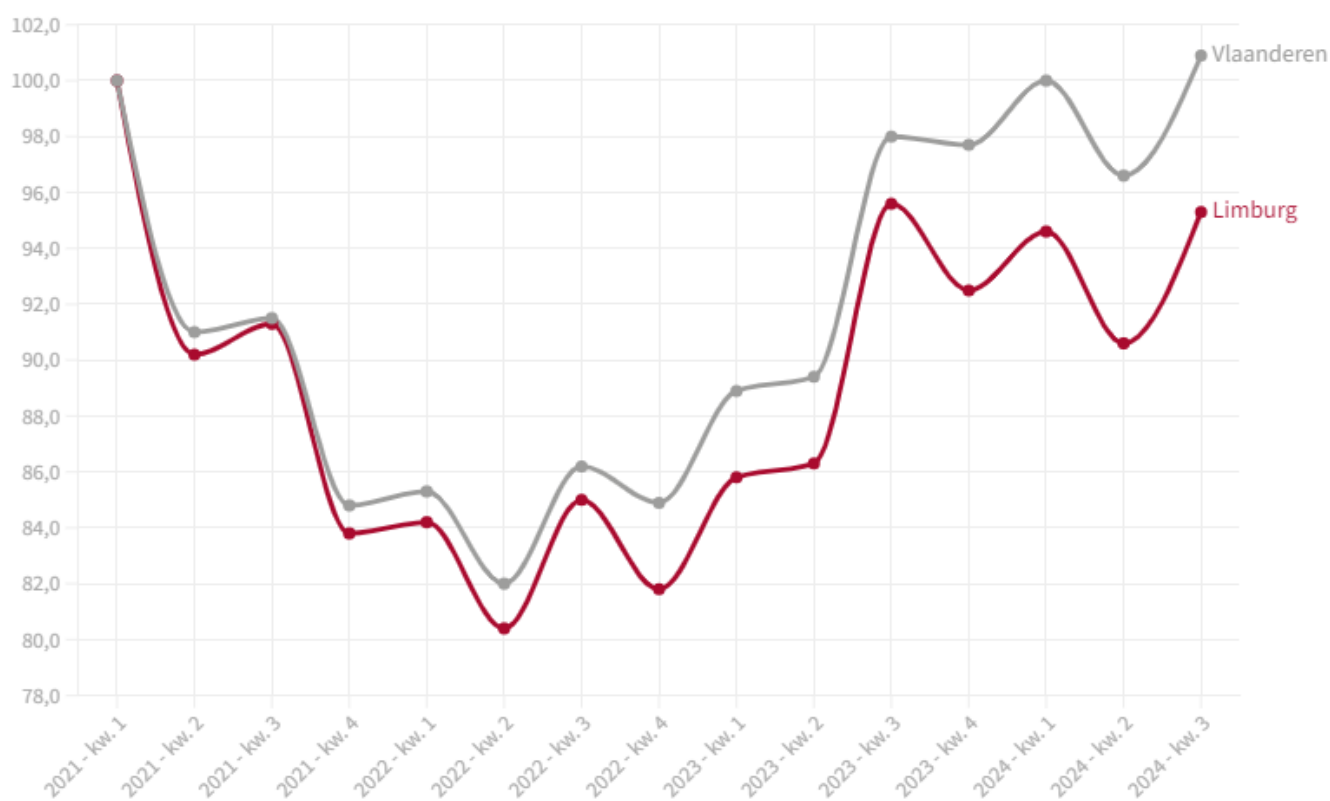
Werkzoekenden

Werkzoekenden zonder werk

Einde van stijgende werkloosheidscijfers in Limburg maar niet in Vlaanderen

Ook in het 3e kwartaal van 2024 bleef de werkloosheid gunstiger evolueren in Limburg dan in Vlaanderen. Gemiddeld stonden in de maanden juli, augustus en september van vorig jaar ruim 26.600 Limburgers bij VDAB ingeschreven als werkzoekende zonder werk. Dat is quasi hetzelfde aantal (-0,3%) als in het 3e kwartaal van 2023. Voor het eerst sinds begin 2023 is er niet langer sprake van een stijging van de werkloosheid in Limburg. Dat in tegenstelling tot Vlaanderen, waar het aantal werkzoekenden zonder werk in het 3e kwartaal van 2023 toenam met 3%. Al sinds medio 2020 is de evolutie van de werkloosheidscijfers in Limburg beter dan in Vlaanderen.

Evolutie werkzoekenden zonder werk
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

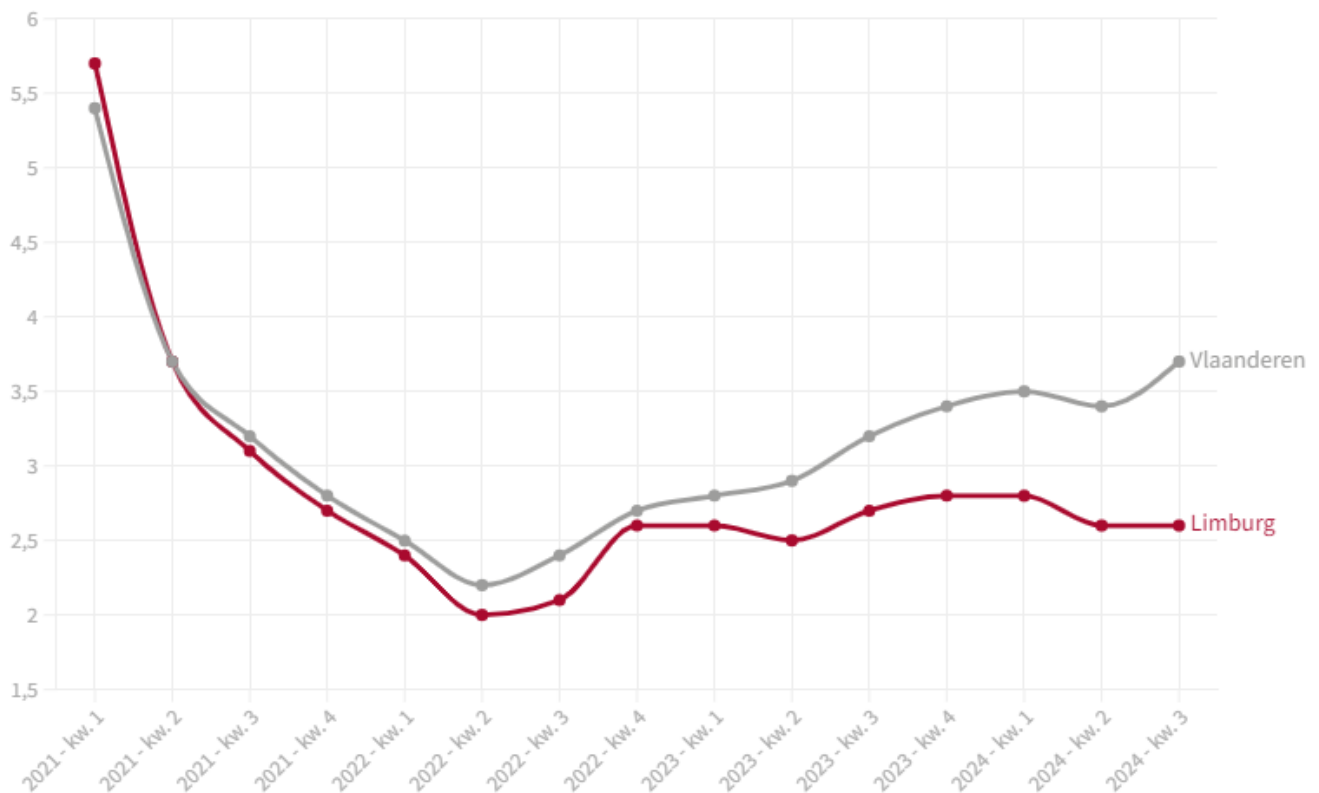
Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Spanningsgraad

Verschil tussen Limburg en Vlaanderen wordt groter

Het aantal werkzoekenden zonder werk daalde licht in Limburg terwijl er in Vlaanderen sprake was van een stijging. De evolutie van het aantal openstaande vacatures vertoonde dan weer het omgekeerde beeld. Niet onlogisch dus dat de verhouding tussen deze 2 indicatoren, de zogenaamde spanningsgraad, in Limburg lager ligt dan in Vlaanderen en dat het verschil weer wat groter is geworden. In het 3e kwartaal van 2024 telde Limburg 2,6 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature en Vlaanderen 3,7. Een jaar eerder was dat in Limburg nog 2,7 en in Vlaanderen 3,2. Hoewel dit vanuit arbeidsmarktperspectief in het voordeel van Limburg pleit, is het wel een feit dat de krapte op de arbeidsmarkt Limburg duidelijk sterker in haar greep houdt dan gemiddeld in Vlaanderen.

Evolutie spanningsgraad per kwartaal
(werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature)

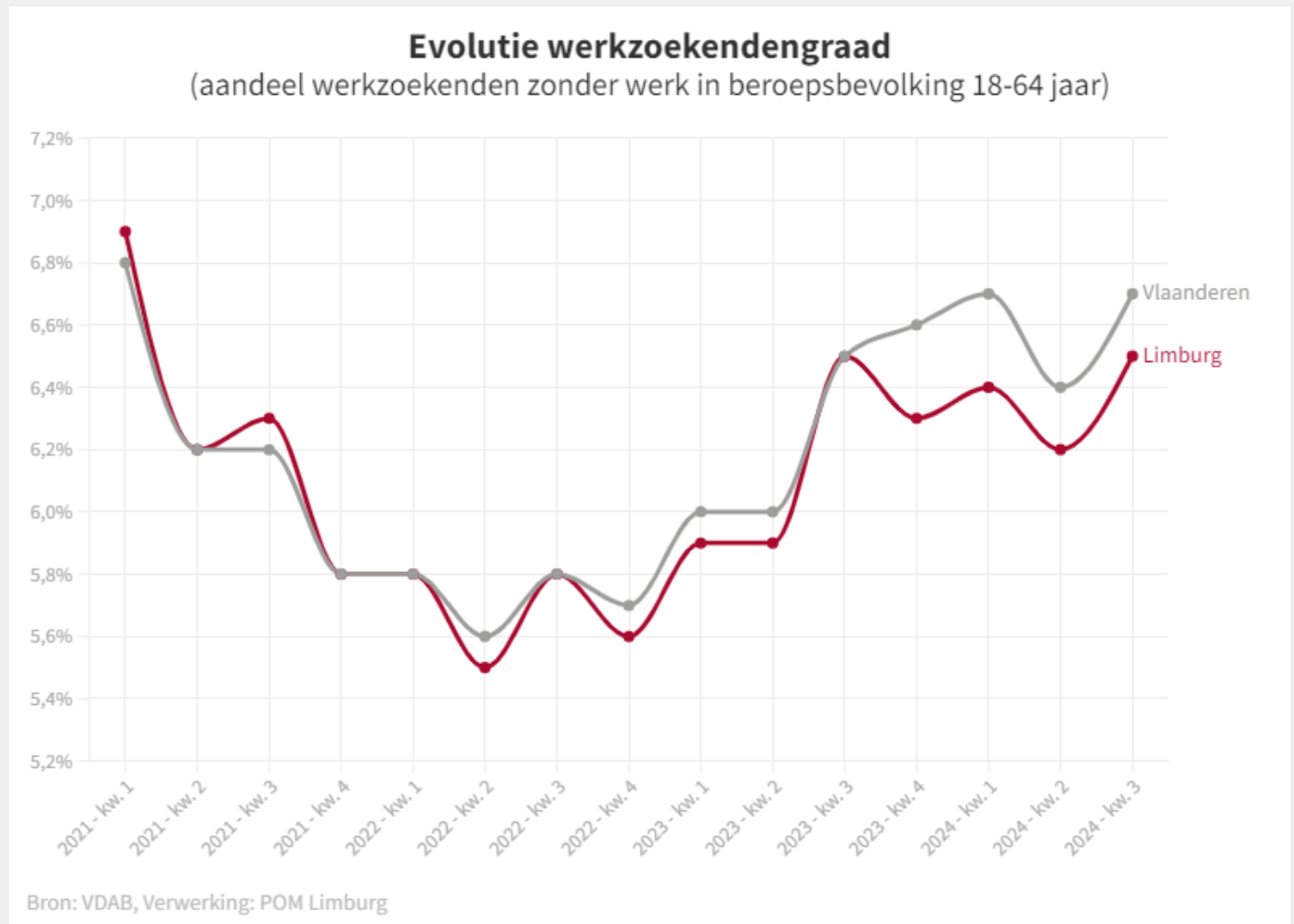

Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Werkzoekendengraad

Schoolverlaters doen werkzoekendengraad stijgen in 3e kwartaal

In de maanden juli, augustus en september stromen heel wat studenten door naar de arbeidsmarkt. Dat zorgt in het 3e kwartaal van ieder jaar telkens voor een stijging van het aantal werkzoekenden zonder werk. Ook in 2024 ging de werkzoekendengraad licht omhoog in vergelijking met het voorgaande kwartaal. In Limburg ging dat van 6,2% naar 6,5%; in Vlaanderen van 6,4% naar 6,7%. In vergelijking met het 3e kwartaal van 2023 bleef de werkzoekendengraad in Limburg stabiel terwijl die in Vlaanderen licht toenam. Al een heel jaar ligt de Limburgse werkzoekendengraad nu beduidend onder die van Vlaanderen.

Omzet, uitvoer en investeringen

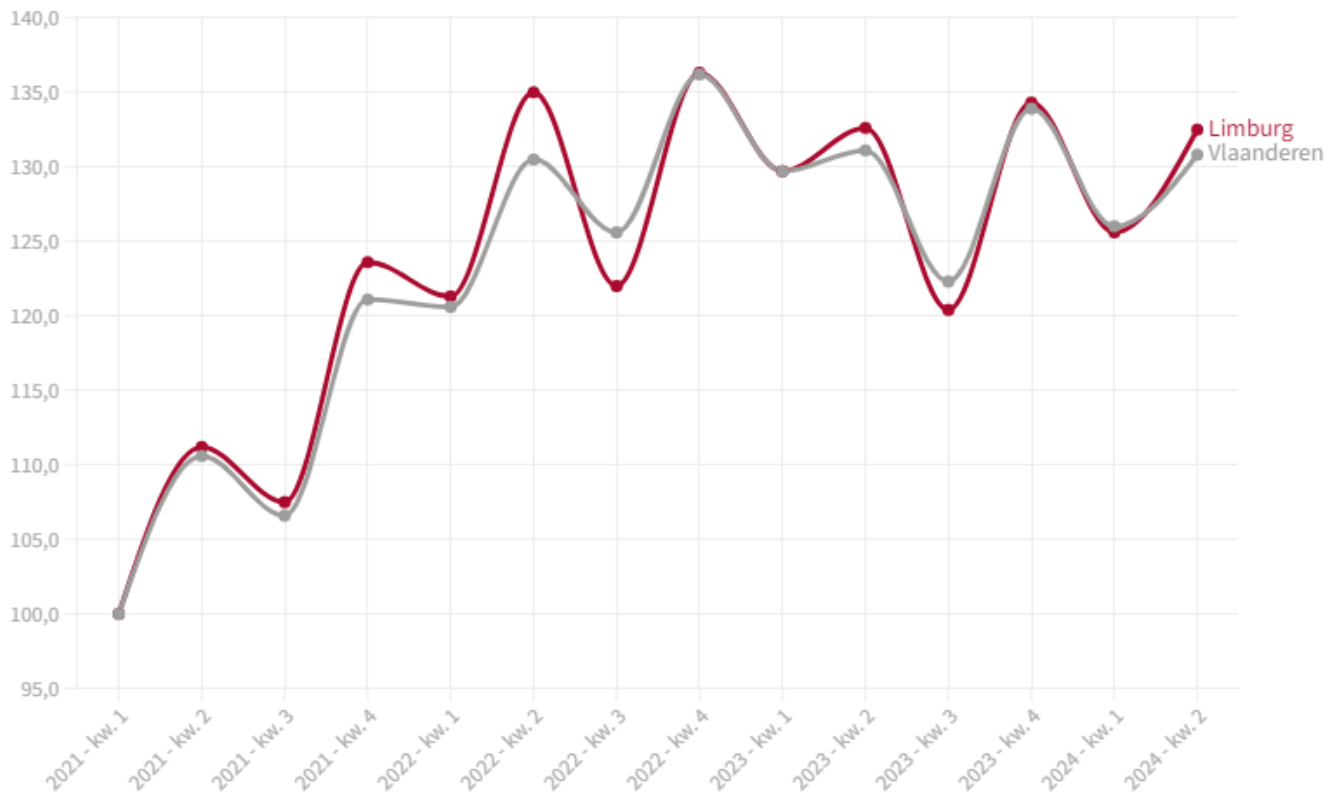
Omzet

Wegens een technisch probleem bij dataleverancier Statbel zijn de statistieken over omzet, uitvoer en investeringen voor het derde kwartaal van 2024 vooralsnog niet beschikbaar.

Status quo voor de omzet

Illustratief voor de ter plaatse trappelende economie zijn de omzetcijfers van het 2e kwartaal van 2024. De Limburgse bedrijven (uitgezonderd landbouw, zorg, financiële en openbare sector) realiseerden een gezamenlijke omzet van 17,9 miljard euro. Dat is exact evenveel als in het 2e kwartaal van 2023. Ook in Vlaanderen was er nauwelijks beweging in de omzetcijfers (-0,2%). Door de slechte evolutie van de omzet in het begin van dit jaar gaan de halfjaarlijkse resultaten nog steeds in het rood. Tegenover het 1e semester van 2023 daalde de Limburgse omzet in het 1e semester van 2024 met 1,6%. Ook hier is het verschil tussen Limburg (-1,6%) en Vlaanderen (-1,5%) verwaarloosbaar.

Evolutie van de omzet
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Uitvoer

Wegens een technisch probleem bij dataleverancier Statbel zijn de statistieken over omzet, uitvoer en investeringen voor het derde kwartaal van 2024 vooralsnog niet beschikbaar.

Eindelijk beterschap voor de Limburgse export

Voor het eerst sinds begin 2023 kleuren de Limburgse exportcijfers opnieuw positief. In de maanden april, mei en juni van dit jaar exporteerden de Limburgse bedrijven voor een totaalbedrag van ruim 5,3 miljard euro. Dat is 2,7% meer dan in dezelfde maanden in 2023. Een opsteker voor de Limburgse economie, nadat de export in de voorgaande kwartalen forse klappen kreeg. Bovendien doet Limburg het merkkelijk beter dan gemiddeld in Vlaanderen waar de export verder terrein bleef verliezen (-5,7%). Maar van euforie mag zeker geen sprake zijn, want de voorlopige jaarcijfers wijzen ook in Limburg nog steeds op een daling van de exportwaarde.

Evolutie van de uitvoer
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

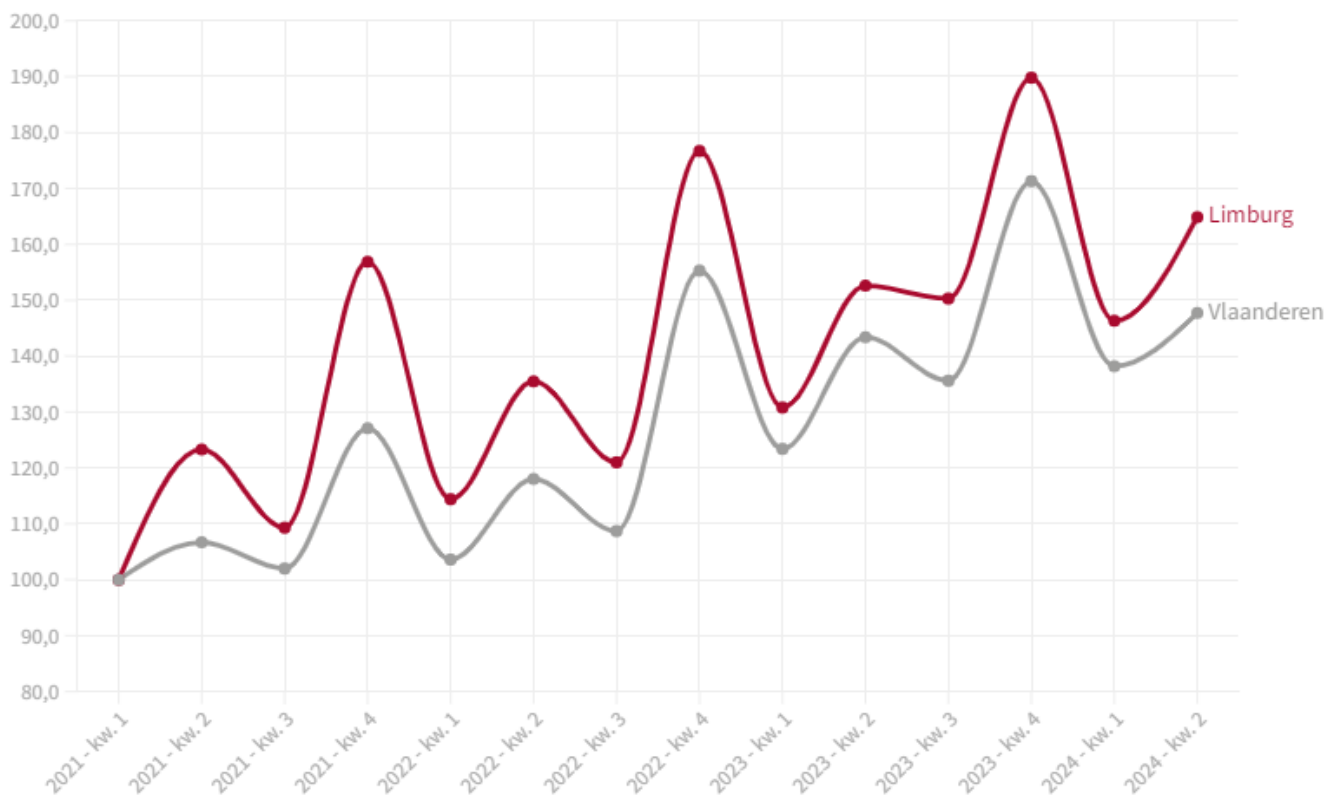
Investerings

Wegens een technisch probleem bij dataleverancier Statbel zijn de statistieken over omzet, uitvoer en investeringen voor het derde kwartaal van 2024 vooralsnog niet beschikbaar.

Limburgse bedrijven investeerden meer dan 1 miljard euro in 2e kwartaal 2024

Slechts 2 keer eerder lag het investeringsbedrag van Limburgse bedrijven op kwartaalbasis hoger dan 1 miljard euro. Niet toevallig was dat telkens in het laatste kwartaal van het jaar (in 2022 en 2023). Voor het eerst oversteeg het investeringsbedrag nu ook in een ander kwartaal dat miljard euro. Daarmee gingen de investeringen in Limburg erop vooruit met 8,0% tegenover het 2e kwartaal van 2023. In Vlaanderen groeiden de investeringen terzelfdertijd met 3,0%.

Evolutie van de investeringen
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

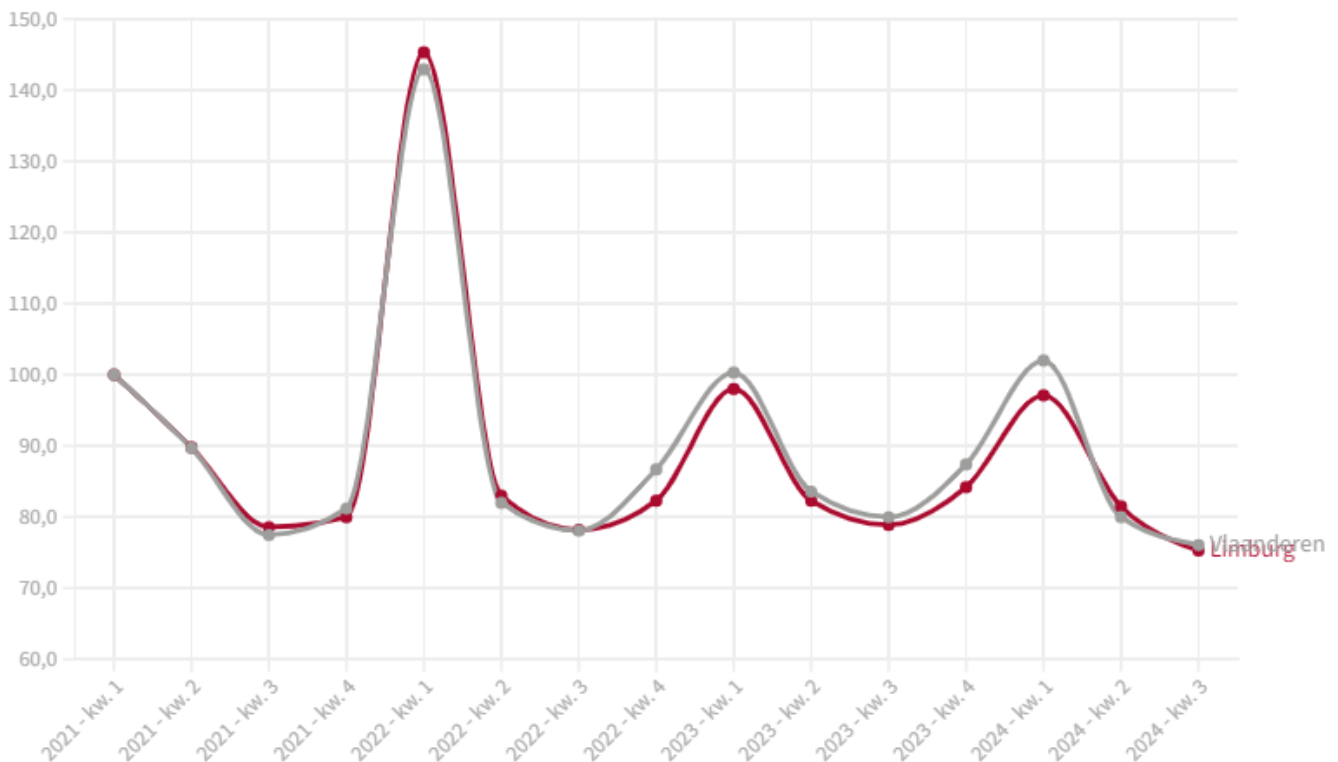

Starters

Minder starters dan in zomer 2023

Nadat de evolutie van het aantal starters meer dan een jaar nagenoeg stabiel bleef in Limburg, ging hun aantal afgelopen zomer erop achteruit met 4,7% t.o.v. de zomer van 2023. Daarmee volgt Limburg de Vlaamse trend (-4,9%). Ook op voorlopige jaarbasis – de cumulatie van de eerste 3 kwartalen van het jaar – vertonen Limburg en Vlaanderen nagenoeg dezelfde, negatieve evolutie. Van januari tot en met september 2024 telt Limburg 2,1% en Vlaanderen 2,2% minder starters dan in dezelfde maanden in 2023. Iets meer dan 1 op 8 startende ondernemingen in Vlaanderen is gelegen in Limburg (12,6%).

Evolutie aantal starters
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg • Door een wetwijziging werden verschillende (para-)medische beroepen vanaf begin 2022 btw-plichtig, wat een belangrijke verklaring is voor de sterke stijging in het 1e kwartaal van 2022.

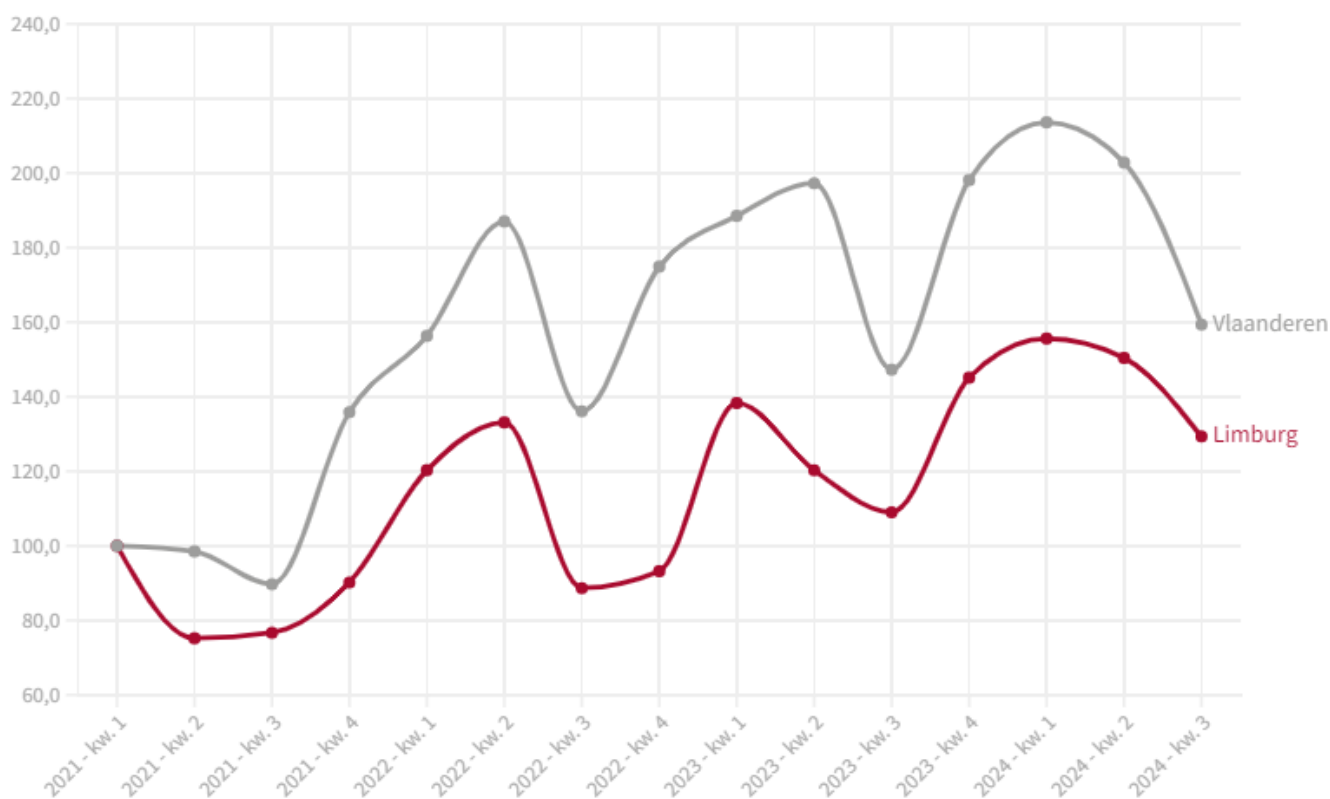

Faillissementen

Al 5 kwartalen op rij sterke stijging van de Limburgse faillissementscijfers

Helaas kwam er ook in het 3e kwartaal van 2024 geen einde aan de sterke toename van het aantal faillissementen in Limburg. Al sinds medio 2023 ligt dit aantal ieder kwartaal fors hoger dan in hetzelfde kwartaal een jaar voordien, met stijgingspercentages gaande van +12% tot zelfs +56%. In de maanden juli, augustus en september van vorig jaar gingen in Limburg 172 ondernemingen (waaronder ook eenmanszaken) op de fles. Dat zijn er 27 meer dan in de zomer van 2023, ofwel een toename van 18,6%. Vlaanderen heeft al eerder een faillissementsgolf gekend en weet de schade nu enigszins te beperken tot +8,2%. Ook de voorlopige jaarcijfers liggen voor Limburg en Vlaanderen in dezelfde grootteorde.

Evolutie aantal faillissementen
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Bouwvergunningen

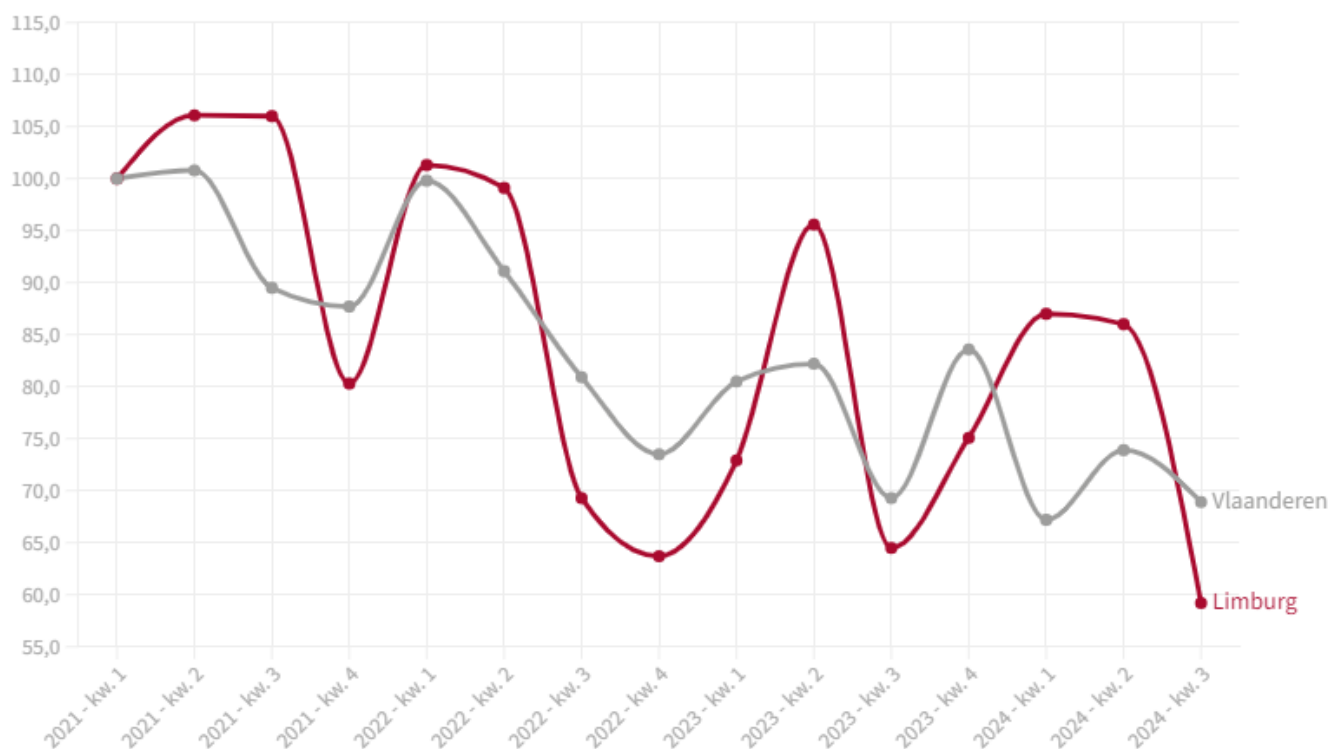
Nieuwbouwwoningen

Slechtste resultaat sinds 2017

Alarmerende cijfers vanop het bouwfront, want daar werd in de zomer van 2024 het laagste aantal bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen opgetekend sinds 2017. Voor het eerst sinds toen werd ook de grens van 1.000 vergunningen niet overschreden. In Limburg bleef het aantal nieuwbouwvergunningen in het 3e kwartaal van 2024 steken op 992, een daling van 8,2% t.o.v. het 3e kwartaal van 2023. Zelfs in volle coronatijd werden er meer nieuwbouwvergunningen afgeleverd in de provincie. In Vlaanderen bleef het aantal vergunningen voor nieuwbouwwoningen vrij stabiel (-0,7%). Dankzij een knap Limburgs resultaat in het 1e kwartaal van 2024 blijven de jaarresultaten (t.e.m. 3e kwartaal) voorlopig wel nog in het voordeel van Limburg (-0,4%) tegenover Vlaanderen (-9,5%).

Evolutie aantal woningen in de goedgekeurde bouwvergunningen voor nieuwbouw

(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

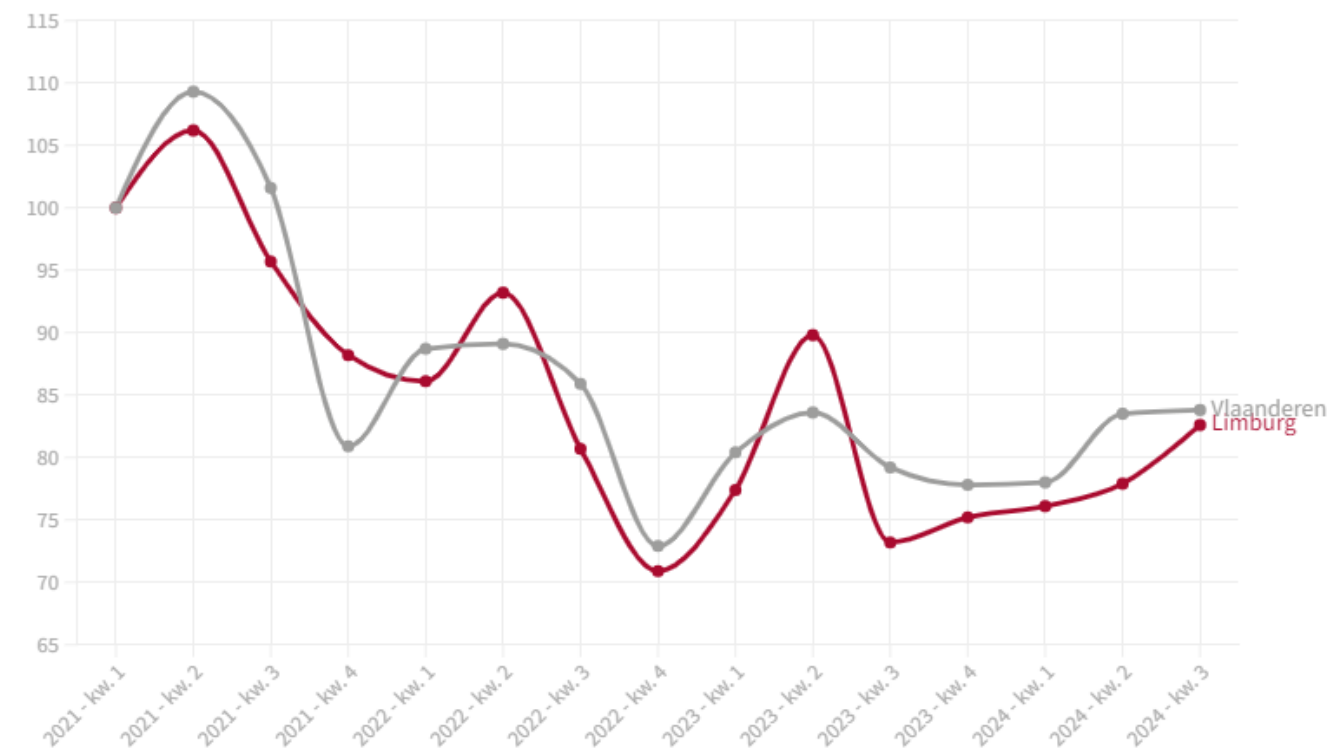
Renovatie woongebouwen

Na terugval in 2e kwartaal opnieuw sterke toename in 3e kwartaal

Het aantal vergunningen voor de renovatie van woningen kende in Limburg in het 2e kwartaal van 2024 nog een sterke terugval (-13,3%), maar dit werd quasi volledig gecompenseerd door een sterke toename in het 3e kwartaal. Want in de maanden juli, augustus en september van afgelopen jaar werden in Limburg 519 vergunningen voor de renovatie van woningen goedgekeurd. Het hoogste aantal in meer dan een jaar tijd en liefst 12,8% meer dan in de zomer van 2023. In Vlaanderen was de toename iets bescheidener (+5,8%) maar daar was de terugval in het 2e kwartaal dan ook heel wat kleiner (-0,2%).

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen voor renovatie van woongebouwen

(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Niet-woongebouwen

Een vijfde meer vergunningen voor niet-woongebouwen in Limburg

Sinds eind 2023 laten de vergunningscijfers voor niet-residentiële gebouwen een structurele toename zien in Limburg. In het 3e kwartaal van 2024 was die toename zelfs zeer uitgesproken. Nagenoeg 200 niet-woningbouwvergunningen werden afgeleverd, ruim een vijfde (+21,6%) meer dan in het 3e kwartaal van 2023. Ook nu was de Limburgse stijging weer wat sterker dan de Vlaamse (+7,6%) wat maakt dat ook de gecumuleerde cijfers voor de eerste 9 maanden van 2024 vs. 2023 duidelijk in het voordeel zijn van Limburg (+10,8%) versus Vlaanderen (+3,7%).

Toeristische aankomsten en overnachtingen

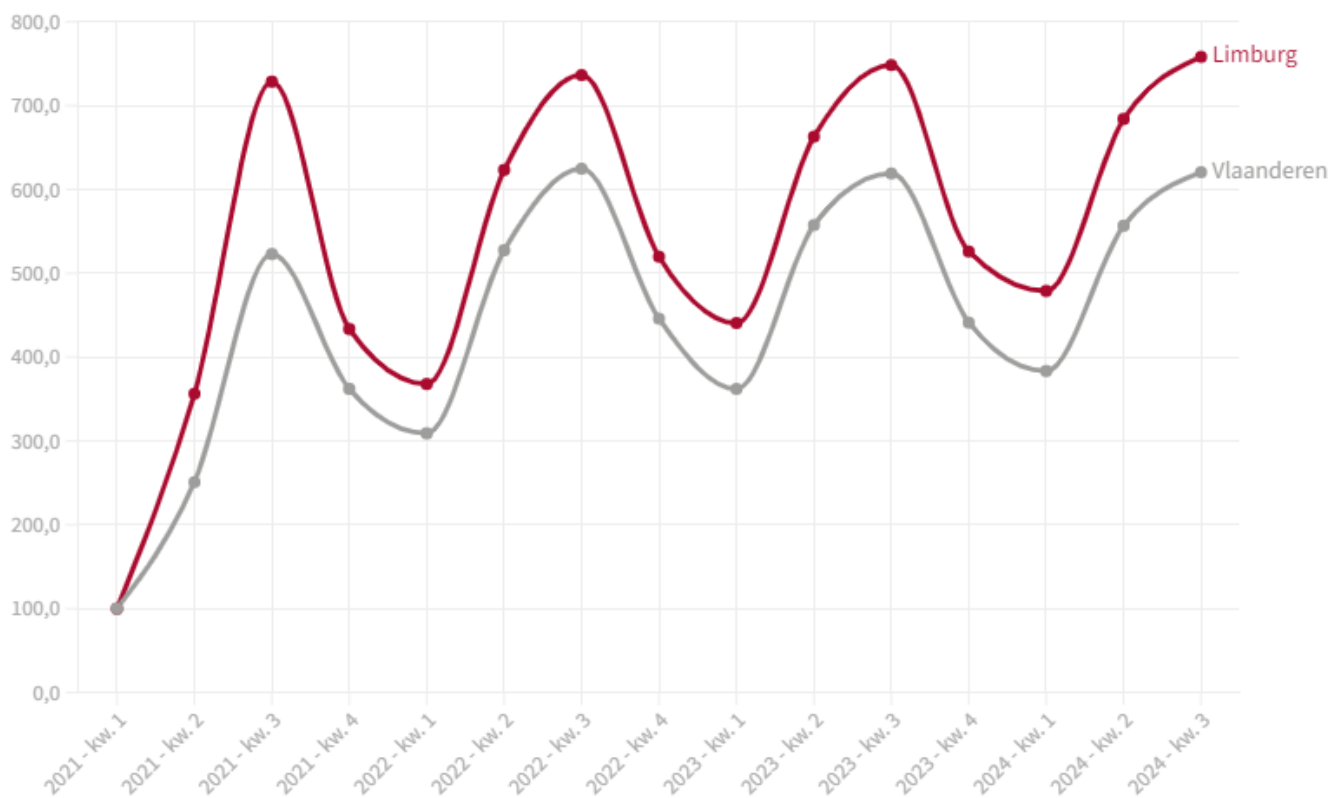
Toeristische aankomsten

Recordaantal toeristen zakten afgelopen zomer af naar Limburg

Limburg blijft binnen Vlaanderen een uiterst interessante toeristische locatie. Dat blijkt andermaal uit de cijfers van afgelopen zomer, want nooit eerder kozen zo veel toeristen voor een verblijf van minstens één nacht in Limburg. Het nieuwe recordaantal toeristische aankomsten ligt nu op 520.342, alweer 1,3% boven het oude record dat dateert van de zomer van 2023. Zeker gezien de matige weersomstandigheden waar onze contreien afgelopen zomer geregeld op werden getrakteerd, is dit een bijzonder knappe prestatie van de Limburgse vrijetijdssector. In Vlaanderen bleef het aantal toeristische aankomsten nagenoeg stabiel (+0,3%).

Evolutie aantal toeristische aankomsten

(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

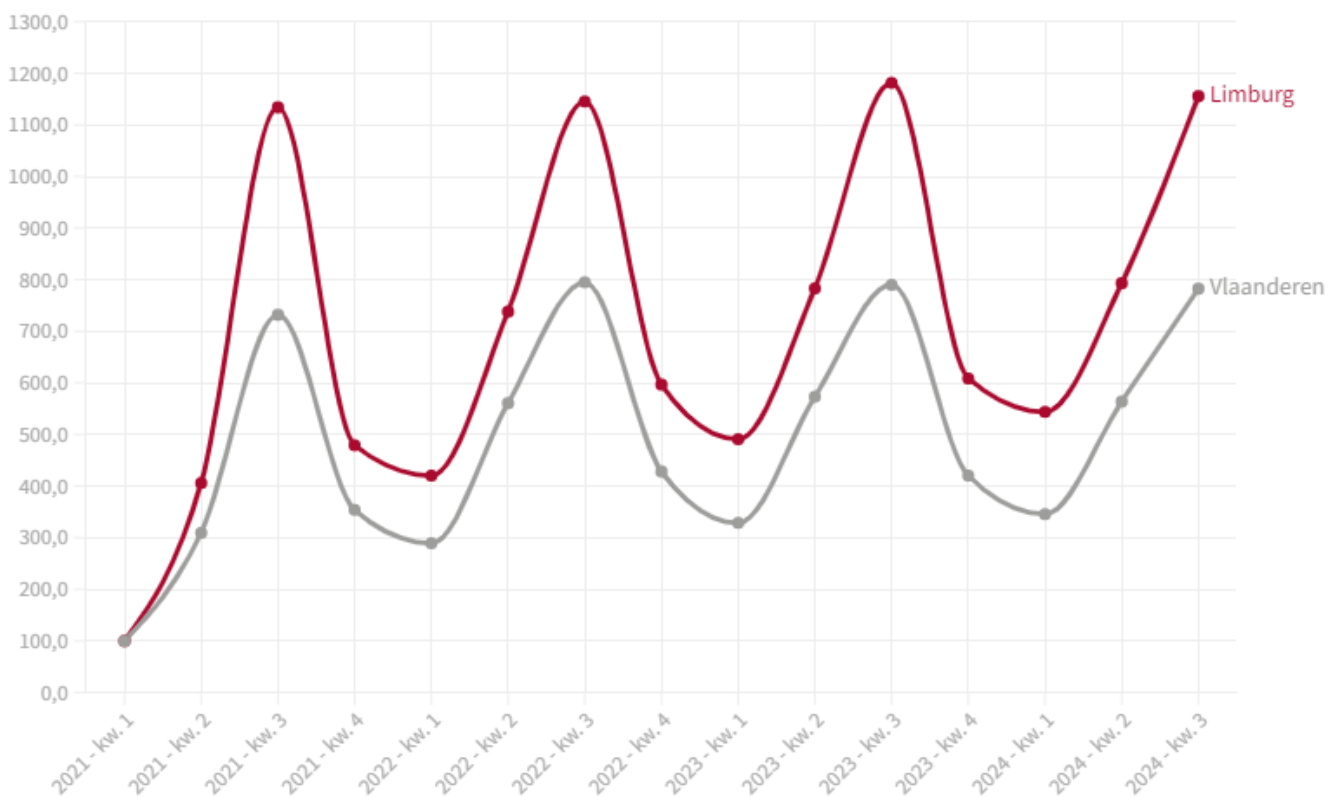
Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Toeristische overnachtingen

Binnen Vlaanderen verblijven toeristen gemiddeld het langst in Limburg

Waar we bij het aantal toeristische aankomsten afgelopen zomer nog een nieuw record konden optekenen in Limburg, is dat bij de toeristische overnachtingen niet het geval. In vergelijking met de zomer van 2023 daalde het aantal toeristische overnachtingen in Limburg met 2,2% en in Vlaanderen met 1,0%. Toch gaat het in Limburg in 2024 nog steeds om het op één na hoogste aantal op kwartaalbasis en in Vlaanderen om het op twee na hoogste. Hoewel toeristen vorige zomer dus gemiddeld minder lang in Limburg verbleven dan in het voorgaande jaar, staat Limburg binnen Vlaanderen wel bovenaan in de verhouding van het aantal overnachtingen per toeristische aankomst. Gemiddeld verbleef een toerist afgelopen zomer 3,7 nachten in Limburg. Over heel Vlaanderen lag dat gemiddelde op 3,0. Limburg doet zelfs beter dan West-Vlaanderen (3,4) waar ze met De Kust over de absolute toeristische trekpleister van Vlaanderen beschikken.

Evolutie aantal toeristische overnachtingen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Conjunctuurcurven Nationale Bank

Vertrouwen bij Limburgse ondernemers nam verder toe in de zomer van 2024

Vanaf begin 2024 vertoont de Limburgse conjunctuurcurve een duidelijk stijgende lijn, wat wijst op een verbetering van het ondernemingsklimaat. Limburg klom stilaan zelfs terug naar het niveau van Vlaanderen en België, terwijl het daar lange tijd ver onder zat. In Vlaanderen was de evolutie van het bedrijfsklimaat afgelopen zomer nog wel licht gunstig, maar in België was de teneur net omgekeerd. De Nationale Bank van België, die de conjunctuurenquêtes organiseert, duidde aan dat vooral de aanzienlijk negatievere activiteitsvooruitzichten aan de basis liggen van de recente negatieve trend in België.

De Limburgse groei van het ondernemersvertrouwen werd hoofdzakelijk gestuwd door de industrie en de bouw. Vooral de verbetering van het bedrijfsklimaat bij de Limburgse bouwbedrijven sinds begin 2024 is spectaculair. In de zomer leek de forse stijging echter te stabiliseren en de bruto curve wijst zelfs op een terugval in het najaar. Het ondernemersvertrouwen bij de industriële bedrijven in Limburg groeide iets gematigder, maar hier lijkt de groei ook in het najaar verder aan te houden. In de Limburgse handel ging de afgevlakte curve sinds april 2023 gestaag naar beneden, al gaat de bruto curve in het najaar wel fors omhoog. In de Limburgse dienstensector lijkt de zomer van 2024 een keerpunt te worden, maar de bruto curve vertoont een sterke fluctuatie in het najaar.

Globale conjunctuurcurve Limburg

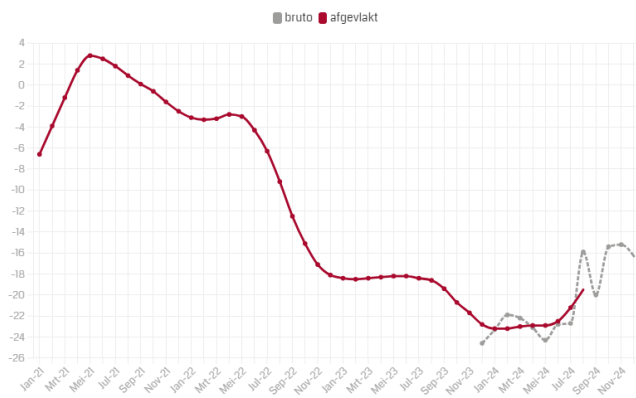
■ bruto ■ afgevlakt

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

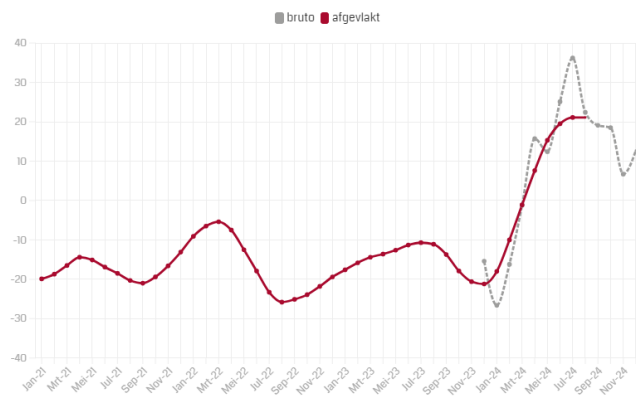
Sectorale conjunctuurcurven Limburg

Industrie

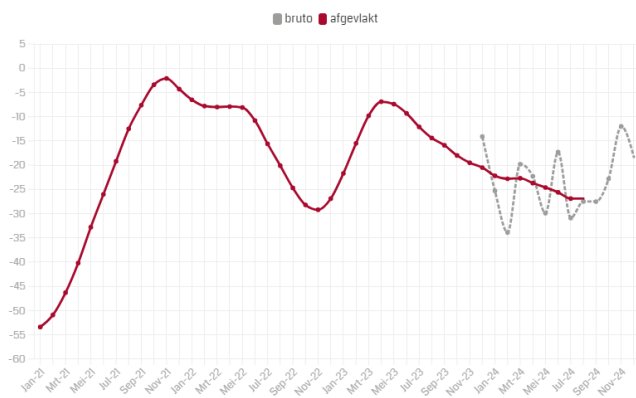
Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Bouw

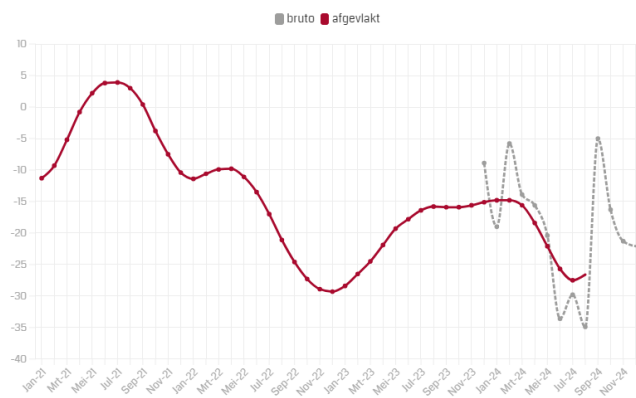
Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Handel

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Dienstverlening aan bedrijven

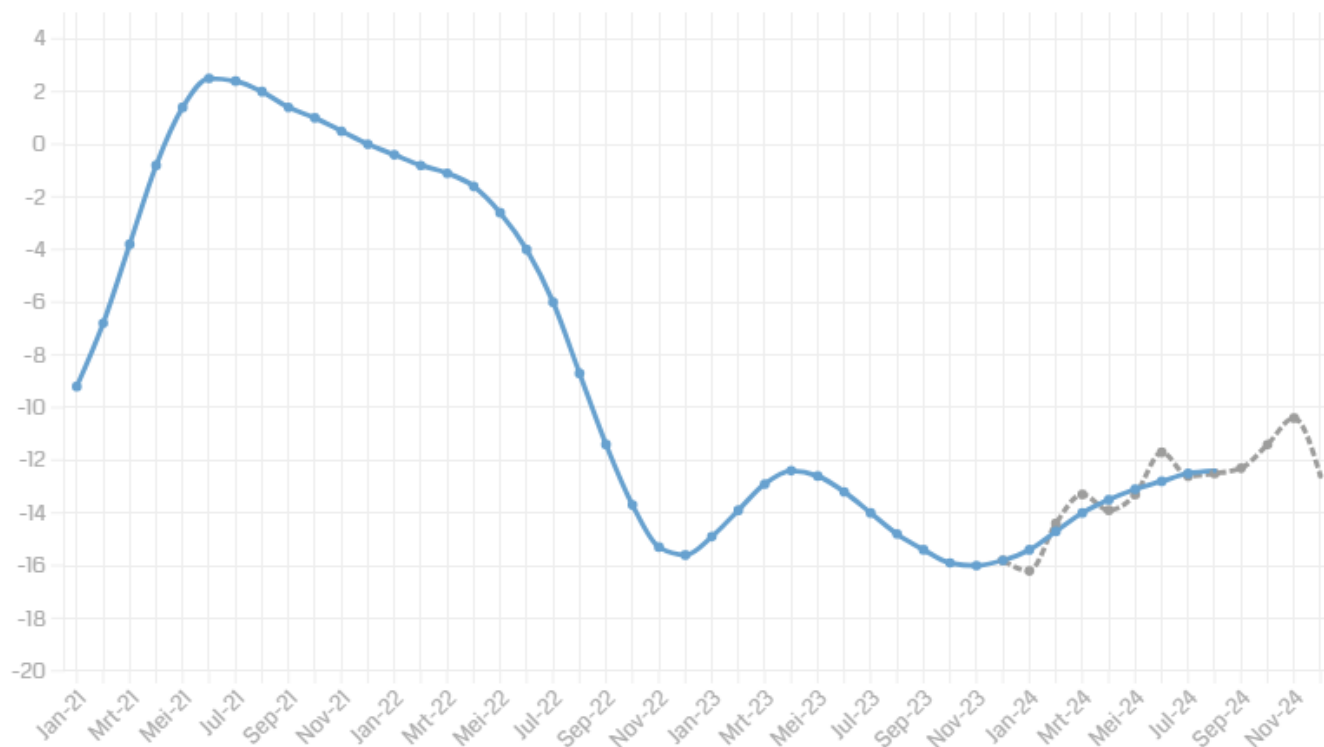

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

□

Globale conjunctuurcurve Vlaanderen

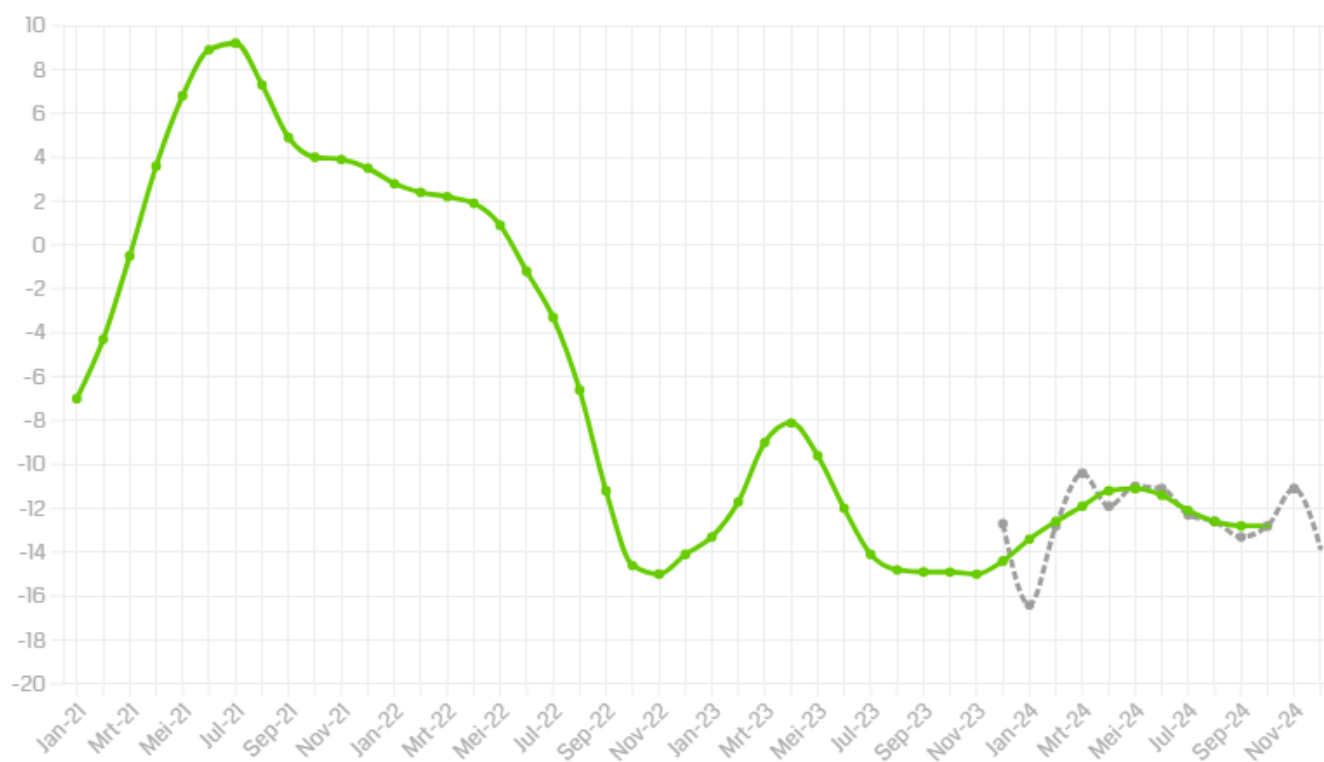
bruto afgevlakt

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Globale conjunctuurcurve België

bruto afgevlakt

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Duiding, bronvermelding & colofon

Duiding

De Limburgradar van POM Limburg brengt op kwartaalbasis de evolutie van de economische activiteit in de provincie Limburg in kaart. Deze conjunctuurnota bevat een aantal bewust gekozen indicatoren die geselecteerd werden op basis van hun relevantie voor de socio-economische ontwikkeling van de provincie en op basis van hun beschikbaarheid op kwartaalbasis. In de Limburgradar doet POM Limburg enkel een beroep op officiële cijfers die door erkende instanties worden vrijgegeven. De Limburgradar geeft de resultaten weer van het afgelopen kwartaal en doet geen voorspellingen over de te verwachten socio-economische evolutie.

De Limburgradar verschijnt vier keer per jaar en wordt telkens aangekondigd via een nieuwsbrief. U kan zich abonneren op deze nieuwsbrief door uw gegevens aan ons te bezorgen via [dit contactformulier](#).

Meer gedetailleerd socio-economisch cijfermateriaal voor Limburg en haar gemeenten kan u terugvinden op de website www.pomlimburg.be (rubriek 'Cijfers & Analyses').

Bronvermeldingen

POM = Provinciale OntwikkelingsMaatschappij

RSZ = Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

RVA = Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB = Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

Statbel = Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

NBB = Nationale Bank van België

Colofon

De Limburgradar is een uitgave van:

POM Limburg

Corda Campus Gebouw 6B – Kempische Steenweg 303 bus

101 – 3500 Hasselt

Tel. **011 300 100**

info@pomlimburg.be

www.pomlimburg.be

Methodologische noten

Werkzaamheidsgraad

De werkzaamheidsgraad wordt berekend als het aandeel werkenden in de bevolking op beroepsactieve leeftijd, doorgaans en ook in de Limburgradar afgebakend als de leeftijdsgroep van 20 tot 64 jaar. Tot de groep 'werkenden' behoren zowel loontrekkenden als zelfstandigen en helpers in hoofdberoep. De werkzaamheidsgraad wordt hier uitgedrukt als het trendniveau, dit is het gemiddelde van de voorbije 4 kwartalen.

Loontrekkenden

De "Snelle Ramingen van de tewerkgestelde werknemers naar woonplaats" van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) omvatten de werknemers die moeten aangegeven worden aan de RSZ (inclusief het vroegere RSZPPO voor de plaatselijke en provinciale overheden). Aangezien in de betrokken regio's de overgrote meerderheid werkt in de regio waar ze woont, wordt met deze snelle ramingen naar woonplaats een representatieve indicatie verkregen over de evolutie van de bezoldigde tewerkstelling.

Tijdelijke werkloosheid

Het verleden heeft aangetoond dat de tijdelijke werkloosheid een goede voorspeller is wat betreft de toekomstige evolutie van de werkgelegenheid. Er bestaat een negatief verband tussen de twee. Wanneer de tijdelijke werkloosheid daalt, stijgt de werkgelegenheid, en vice versa. Een tijdelijk werkloze is een werkloze die door een arbeidsovereenkomst is verbonden waarvan de uitvoering tijdelijk, geheel of gedeeltelijk, geschorst is. Een werknemer kan tijdelijk werkloos gesteld worden wegens economische oorzaken, technische stoornis, slecht weer, overmacht, collectieve jaarlijkse vakantie, staking of lock-out.

De RVA heeft tijdens de coronaperiode haar vast aanbod van statistieken over tijdelijke werkloosheid opgeschort. In plaats daarvan worden van maart 2020 tot en met juni 2022 enkel cijfers gepubliceerd over tijdelijke werkloosheid als gevolg van de coronapandemie.

Vacatures

Het betreft hier de vacatures uit het Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendopdrachten (NECzU) die rechtstreeks aan de VDAB gemeld worden.

Werkzoekenden zonder werk

Werkzoekenden zonder werk (wzw) zijn burgers zonder job die VDAB zo snel mogelijk aan duurzaam werk wil helpen. VDAB streeft naar een dalend aantal werkzoekenden zonder werk en een lage werkzoekendengraad. De werkzoekenden zonder werk worden ingedeeld in drie groepen: 'in bemiddeling', 'in opleiding of voortraject' en 'niet inzetbaar op lange termijn'. Diegenen in bemiddeling maken gebruik van de bemiddelende dienstverlening van VDAB online, telefonisch of in persoon. Sommigen gaan zelfstandig op zoek naar werk met online dienstverlening, terwijl anderen geholpen worden door sectorale teams of intensieve dienstverlening krijgen waar meer tijd over gaat.

De werkzoekendengraad is het aandeel van de wzw in de totale beroepsbevolking (werkenden en wzw) tussen 18 en 64 jaar.

Omzet, uitvoer en investeringen

Algemeen: het betreft hier de gegevens over de omzet, uitvoer en investeringen volgens de btw-aangiften. De beschouwde sectoren worden gedefinieerd als de secties B tot en met J en M,N,R en S van de nomenclatuur NACE-BEL 2008 (voor meer info: zie www.statbel.fgov.be). Voor de overige sectoren (vooral primaire, financiële en quataire sector) is de betrouwbaarheid van de gegevens onvoldoende door afwijkende btw-aangiften of forfaitaire regimes. Tevens gebeuren de btw-aangiften volgens de maatschappelijke zetel wat resulteert in een onderschatting van de bedragen voor Limburg. Afgezien van deze tekortkomingen kan via de procentuele evolutie, die bij een conjunctuuranalyse significanter is dan de absolute cijfers, wel de economische trend aangegeven worden.

De omzet omvat alle bedragen (exclusief btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking, enz.) die aan de klant worden doorgerekend, ook al worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, rabatten en disconto's worden in mindering gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's).

De uitvoer omvat alle bedragen (excl. btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in het buitenland of m.a.w. de in het buitenland gerealiseerde omzet.

Investeringen zijn de uitgaven (exclusief btw) door de btw-plichtige voor de verwerving van goederen en diensten die een bedrijfsmiddel uitmaken. Het gaat dus om oprichtingskosten, immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel, vaste activa in leasing en overige vaste activa.

Starters

Deze startergegevens onder de btw-plichtige bedrijven zijn gebaseerd op de volgende administratieve gebeurtenissen die zich op het vlak van btw-plicht voor starters kunnen voordoen:

- de eerste of primo-onderwerping,
- de weder-onderwerping, d.i. de heractivering van de btw-plichtige activiteit van een onderneming die gedurende een zekere periode niet werd gevoerd.

Faillissementen

De faillissementscijfers zijn gebaseerd op de declaraties van de rechtbanken van Koophandel en worden, indien nodig, aangevuld met informatie uit het bedrijvenregister van de FOD Economie-ADSEI.

Bouwvergunningen

Een bouwvergunning is een machtiging om met de uitvoering van een bouwproject te beginnen. De verlening van de bouwvergunning is dus het laatste stadium van de goedkeuringsprocedure van de overheid voor de start van de bouw. Een indexcijfer dat op deze bouwvergunningen is gebaseerd, heeft derhalve een voorspellend karakter voor de bouwactiviteit.

Toeristische aankomsten en overnachtingen

Inbegrepen in de cijfers van de toeristische aankomsten en overnachtingen zijn zowel de echte vakanties als de verblijven in verband met congressen, seminaries, conferenties en andere beroepsdoeleinden. Er wordt van aankomst gesproken als een persoon in een collectief logiesverstrekkend bedrijf aankomt en daar minstens één nacht verblijft. Een overnachting is iedere nacht die een gast in een collectief logiesverstrekkend bedrijf doorbrengt of is geregistreerd.

Conjunctuurcurven Nationale Bank

De conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België (NBB) weerspiegelt maandelijks het verloop van de economische activiteit. Deze conjunctuurindicator wordt opgesteld op basis van de antwoorden op de maandelijkse conjunctuurenquête die de NBB bij de ondernemingen in België organiseert en geeft het saldo weer van ondernemingen die een conjunctuurverbetering dan wel een conjunctuurverslechtering verwachten. De bruto synthetische

conjunctuurindicator, bekomen na uitzuivering van de seizoensinvloeden, weerspiegelt het ondernemersvertrouwen of het algemeen conjunctuurklimaat. De afgevlakte synthetische curve toont, door eliminatie van de extreme waarden, met vertraging van enkele maanden de fundamentele tendens van de conjunctuurbeweging en de echte trendkeerpunten.